МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ЗУІ
протокол № __ від _____2023 р.
Голова Вченої ради, ректор ЗУІ
_____Черничко С.С.

Уведено в дію наказом ректора
№ ___ від _____2023 р.

Ректор_____Черничко С.С.

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**Перший (бакалаврський)**
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	**Бакалавр**
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	**01 Освіта/Педагогіка**
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	**014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

Берегове – 2023

ЗМІСТ

1.	Преамбула	3
2.	Профіль освітньої програми	6
3.	Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність	17
4.	Форми атестації здобувачів вищої освіти	24
5.	Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	25
6.	Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань	27
7.	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма вищої освіти	28
8.	Додатки	30

ПРЕАМБУЛА

Освітня програма (ОП) розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519) «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», спирається на нормативні документи, які визначають розроблення складових системи стандартів вищої освіти та регламентують провадження освітньої діяльності в закладах вищої освіти України, на підставі «Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти», затверджених наказом МОН України № 600 від 01.06.2017 та Методичних рекомендацій до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ; Наказів МОН України № 506 від 12.05.2016 р. «Про затвердження Переліку предметних спеціальностей спеціальності 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)», за якими здійснюється формування і розміщення державного замовлення та поєднання спеціальностей (предметних спеціальностей) в системі підготовки педагогічних кадрів».

Для визначення професійних видів робіт випускників першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) були використані національні (Класифікатор видів економічної діяльності за КВЕД-2010, Класифікатор професій ДК 003:2010) класифікатори.

Під час розроблення освітньої програми, зокрема при визначенні загальних та спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, використовувався доробок проєкту Європейського Союзу «Tuning Educational Structures in Europe» та Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

Освітня програма розроблено проєктною групою кафедри біології та хімії закладу вищої освіти «Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ».

До розроблення ОП залучені науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники кафедри біології та хімії, які забезпечують освітній процес за означеною спеціальністю, а також зовнішні стейкхолдери, роботодавці.

Освітня програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій і *встановлює*:

- терміни навчання та обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- компетентності випускника відповідного ступеня вищої освіти (інтегральна, загальні та спеціальні);
- перелік освітніх компонентів, їхню логічну послідовність;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- придатність випускників відповідного ступеня вищої освіти до працевлаштування та подальшого навчання;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітня програма *використовується* під час:

- планування та організації освітнього процесу (зокрема, розроблення навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін, програм практик та атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти);
- розроблення засобів діагностики якості навчання;
- визначення змісту освіти в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації; професійної орієнтації здобувачів;
- проведення внутрішнього оцінювання якості провадження освітньої діяльності;
- проведення зовнішнього оцінювання якості (акредитаційної експертизи) провадження освітньої діяльності, інспектування освітньої діяльності;
- професійної орієнтації здобувачів вищої освіти.

Користувачі освітньої програми:

- здобувачі освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- викладачі, які здійснюють підготовку бакалаврів зі спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
- приймальна комісія ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ, абітурієнти.

Освітня програма (ОП) «Біологія та здоров’я людини» для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров’я людини) розроблено проектною групою кафедри біологія та хімії у складі:

1. **Андрик Єва Йожефівна,** гарант освітньої програми, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ, керівник проектної групи.
2. **Повлін Ірина Емерихівна**, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.
3. **Гаднадь Іштван Іштванович**, доктор філософії (PhD), доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.
4. **Станкович Анна-Марія**, здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці ІІ.

Залучені зовнішні стейкхолдери, роботодавці:

1. **Мехед Ольга Борисівна**, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка.
2. **Гал Еріка Бейлівна**, учитель математики вищої категорії, директор Великодобронського реформатського ліцею з біолого-хімічним профілем навчання.
3. **Бабяк Едіта Золтанівна**, начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради Закарпатської області.

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми)

_____

Є.Й. Андрик

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Офіційна назва освітньої програми	Освітня програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Форми навчання	Інституційна (денна, заочна, дистанційна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр освіти за спеціальністю „Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)"
Професійна кваліфікація	Вчитель біології та основ здоров'я, викладач закладу фахової передвищої освіти
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр освіти. Середня освіта (Біологія та здоров'я людини). Вчитель біології та основ здоров'я, викладач закладу фахової передвищої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; Термін навчання 3 роки, 10 місяців
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України - 6 рівень; FQ-EHEA - перший цикл, EQF - LLL - 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, диплом молодшого бакалавра (спеціаліста)
Мова(и) викладання	Угорська, українська
Термін дії освітньої програми	до чергової акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/

2. Мета освітньої програми	
Метою освітньої програми є забезпечення фундаментальної, теоретичної та практичної підготовки бакалаврів, для набуття здатності виконувати професійні знання в галузі сучасної біології та здоров'я людини. Створити освітнє середовище здобувачу першого рівня вищої освіти для формування загальних і професійних компетентностей, що дозволить йому отримати можливість вільного доступу до працевлаштування в сфері в педагогічних закладах. Формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичних проблем в галузі середньої освіти, що передбачає виконання професійних фахових завдань, застосування теорій та методів інноваційного характеру в галузі сучасної біології, надання консультацій у сфері здоров'я людини і характеризуються здатністю до самостійної фахової діяльності для організації навчально-виховного процесу в закладу середньої освіти.	
3. Опис предметної області	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка, 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Освітня програма ґрунтується на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях з біологічних дисциплін, орієнтована на академічну підготовку здобувача та викладача біології у освіті передвищої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Біологія. Вища освіта, що базується на широкому огляді та глибоких знаннях різних сфер біологічної науки, їх інтеграції при вирішенні суспільно орієнтованих завдань, оцінка сучасних досягнень біологічної науки та її методики навчання у загальній середній освіті. Ключові слова: освіта, педагогіка, методика навчання, біологія, екологія, біологічні системи, здоров'я.
Особливості програми	Програма дає можливість підготувати фахівців для розв'язування складних спеціалізованих задач з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології. Унікальністю програми є спрямованість на підготовку викладачів біології у закладах передвищої освіти, з акцентом на практичну підготовку і провідний європейський та світовий досвід у сфері освіти/педагогіки та біологічної науки. Програма виконується в активному освітньому середовищі, підтримує міжнародну

	академічну мобільність. В освітній програмі декілька дисциплін можуть викладатися англійською мовою або іншими офіційними мовами Європейського Союзу. З декількох мов для більш удосконаленого вивчення для студентів існують додаткові безкоштовні курси.
Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	На основі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. 75% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей. ЗУІ імені Ференца Ракоці ІІ має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») не більше ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальностей галузі знань 01 Освіта/Педагогіка та спеціальностей, що відповідають освітній програмі; ЗУІ імені Ференца Ракоці ІІ має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти в обсязі не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність працевлаштування	Заклади загальної та спеціалізованої, професійної (професійно-технічної), позашкільної, фахової передвищої освіти, міжшкільні ресурсні центри (міжшкільні навчально-виробничі комбінати), установи та організації у сфері освіти. Фахівець підготовлений до роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи, що визначені у Національній рамці кваліфікацій та Національному класифікаторі України (ДК 003:2010): 2320/25157 Вчитель закладу загальної середньої освіти 2320 Викладач професійного навчально-

	виховного закладу 2321 Викладач закладу фахової передвищої освіти 2359.2/24275 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 3340 Лаборант (освіта) 3340/20308/87 Вихователь гуртожитку
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, підготовка кваліфікаційної роботи; проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання. Студентоцентроване і проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти. Компетентнісний підхід – спрямованість освітнього процесу на досягнення інтегральних результатів у навчанні. Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту кваліфікаційної роботи та комплексного кваліфікаційного іспиту.
Оцінювання	Контроль та оцінювання якості формування професійних компетентностей бакалаврів ґрунтується на системному моніторингу (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/) їх навчальних досягнень, який *включає:* • поточний і модульний контроль • захисти проектів, презентацій, рефератів і звітів із практик • заліки • усні та письмові семестрові екзамени • атестаційний іспит з біології та методики її навчання Оцінювання навчальних досягнень студентів

	здійснюється за шкалою ECTS (“відмінно” – 90-100/A; “добре” – 82-89/B, 75-81/C; “задовільно” – 64-74/D, 60-63/E; “незадовільно з можливістю повторного складання” – 35-59/FX; “незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни” – 0-34/F) і вербальною (“зараховано”, “незараховано”).
6. Програмні компетентності (Таблиця 1 і 2)	
Інтегральна компетентність (ІК)	**ІК.** Здатність розв’язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, природничих, фізичних, хімічних, біологічних і педагогічних наук, що передбачає застосування теорій та методів природничих наук, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК1**. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. **ЗК2**. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності. **ЗК3**. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. **ЗК4**. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. **ЗК5**. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів). **ЗК6**. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня. **ЗК7**. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного)

	суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК8.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій. **ЗК9.** Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку. **ЗК10.** Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	**ФК1.** Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету. **ФК2.** Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності. **ФК3.** Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів. **ФК4.** Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення. **ФК5**. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного

	підходу, аналізувати результати їхнього навчання. **ФК6.** Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. **ФК7**. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу. **ФК8**. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства. **ФК9**. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.
Предметні компетентності (ПК)	**ПК 1.** Здатність використовувати біологічні поняття, закони, концепції, вчення і теорії біології науки для пояснення та розвитку в учнів розуміння цілісності та взаємозалежності живих систем і організмів. **ПК 2**. Здатність розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, класифікацію, походження, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації. **ПК 3**. Здатність розкривати сутність біологічних явищ, процесів і технологій, розв'язувати біологічні задачі. **ПК 4.** Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність в лабораторних і польових умовах, інтерпретувати її результати; користуватися обладнанням, препаратами, виготовляти біологічні препарати та формувати колекції і гербарії.

	ПК 5. Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини. **ПК 6.** Здатність здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.
7. Програмні результати навчання (Таблиці 1 і 3)	
Програмні результати навчання (ПРН)	**ПРН1**. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів. **ПРН2**. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання. **ПРН3**. *Називає* і *аналізує* методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти. **ПРН4**. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично *оцінює* результати їх навчання та ефективність уроку. **ПРН5**. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. **ПРН6**. *Називає* і *пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з

	особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками. **ПРН7**. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності. **ПРН8**. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами. **ПРН9**. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності. **ПРН10.** *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності. **ПРН11**. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності. **ПРН12.** *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей. **ПРН13**. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні. **ПРН 14.** *Знає і використовує* біологічну термінологію і номенклатуру, *розуміє* основні концепції, теорії, закони в галузі біологічних наук і на межі предметних галузей. **ПРН 15.** *Знає і пояснює* будову та основні функціональні особливості підтримання

	життєдіяльності живих організмів, сучасну систему живих організмів, роль живих організмів та біологічних систем різного рівня у житті суспільства, їх використання, охорону, відтворення. **ПРН 16.** *Знає і описує* будову й функції організму людини, основи здорового способу життя, розвитку і збереження фізичного, психічного, соціального та ментального здоров'я та *мотивує* учнів до збереження здоров'я. **ПРН 17.** *Володіє* методами розв'язування біологічних задач. **ПРН 18.** *Проводить і організовує* експериментальні польові та лабораторні дослідження та *інтерпретує їх* результати, *демонструє вміння* виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарні зразки та іншу наочність. **ПРН 19.** *Добирає та ілюструє* міжпредметні зв'язки курсу біології в загальноосвітніх та інших навчальних закладах системи загальної середньої освіти з метою формування в учнів природничо-наукової та здоров'язбережувальної компетентності. **ПРН 20.** *Демонструє* володіння основами наукових досліджень та організацією навчально-дослідницької, позакласної та позашкільної діяльності учнів.
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньої програми «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, доктори філософії, старші викладачі та асистенти. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту,

	необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків у вищих навчальних закладах та науково-дослідних інститутах. Забезпечується дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та студентами, у тому числі створено і забезпечується функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (використовується система «Unicheck»). Розроблена і застосовується система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах кафедри біології та хімії, які оснащені належним обладнанням та установками. Структурні підрозділи, інфраструктура, площі та обладнання приміщень інституту, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки (https://kmf.uz.ua/uk/infocenter/). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам. На виконання доручення Прем'єр-міністра України від 10.06.2022 № 14529/0/1-22 стосовно створення безпечних умов перебування у закладах освіти дітей, учнів, студентів і працівників та рекомендацій Державної служби України з надзвичайних ситуацій ЗУІ імені Ференца Ракоці ІІ має спеціально облаштовані укриття. Це надає можливість під час оголошення повітряної тривоги проводити

	гарантовано безпечний очний навчальний процес.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечені необхідні ресурси для організації та проведення освітнього процесу: • офіційний веб-сайт http://kmf.uz.ua/uk/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, графік семестру, положення, бланки документів, список дисциплін вільного вибору, розклад завдань, контакти; • необмежений доступ викладачів та студентів до мережі інтернет; • наукова бібліотека, читальні зали; • віртуальне навчальне середовище Google Classroom, Google Meet, Zoom та Moodle; • навчальні і робочі плани; • графіки навчального процесу; • навчально-методичні комплекси дисциплін; • дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; • методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт Студенти, що опановують освітню програму «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» можуть користуватися фондами бібліотеки Бібліотечно-інформаційного центру "Опацої Чере Янош" до складу якої входить Центральний читальний зал, Абонемент наукової та учбової літератури, Відділ абонемента художньої літератури, Зал періодики та відділ мультимедійних документів та Рукописний відділ. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки налічує більше 126 тисяч каталогізованих та доступних примірників

	наукової та навчальної літератури. Надходження бібліотеки складають підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Студенти мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, яка містить наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Центр інформатики імені Тіводара Пушкаша Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II забезпечує функціонування інформаційної мережі та комп'ютерної системи закладу. Користувачі системи щодня використовують більше 450 персональних комп'ютерів та ноутбуків. Кількість персональних комп'ютерів, розміщених у класах та вільно доступних для студентів, становить більше 160. Інститут має широкосмугову дротову та бездротову (Wi-Fi) мережу, що охоплює всю територію навчального закладу. Усі освітні компоненти програми забезпечені навчально-методичними комплексами. Для підтримання успішної організації, проведення та якості навчального процесу, а також для забезпечення професійного, культурного, фізичного та психологічного розвивання здобувачів вищої освіти на базі ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, крім вище названих, діє ряд спеціалізованих структурних підрозділів: • Навчально-методична рада • Науково-дослідні центри • Відділ контингенту студентів та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників • Студентський гуртожиток імені Ференца Келчеї • Спортивно-оздоровчий центр • Культурний центр ім. Шандора Фодо • Навчально-консультаційний центр • Відділ моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти • Студентське самоврядування • Медіацентр ім. Ракоці

	• Психологічна служба • Медична служба • та інші
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти.
Міжнародна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти. Згідно з програмою Європейського Союзу - ERASMUS+ (https://kmf.uz.ua/hu/erasmus/), що підтримує проекти співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Згідно з угодами між закладами вищої освіти Угорщини та Карпатського басейну за програмою мобільності «Маковець», що підтримує академічну мобільність здобувачів вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не застосовується.

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

1. Перелік компонент ОП

Код о/к	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1.	**ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП**		
1.1.	**Обов'язкова загальна підготовка**	**12**	
ОК 1	Історія та культура України	3	Залік
ОК 2	Історія та культура угорського народу	3	Залік
ОК 3	Філософія	3	Залік
ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
1.2.	**Обов'язкова професійна підготовка**	**138**	
ОК 5	Сучасні інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я	3	Залік
ОК 6	Психологія	4	Екзамен
ОК 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	6	Залік/Екзамен
ОК 8	Методика навчання ботаніки, зоології та екології	4	Екзамен
ОК 9	Методика навчання анатомії, вікової фізіології та основ здоров'я	4	Екзамен
ОК 10	Методика навчання загальної біології	4	Екзамен
ОК 11	Фізика з основами біофізики	3	Залік
ОК 12	Неорганічна хімія	4	Залік
ОК 13	Фізична і колоїдна хімія	3	Екзамен
ОК 14	Органічна та біохімія	6	Екзамен
ОК 15	Ботаніка	12	Залік / Екзамен
ОК 16	Зоологія	12	Залік/Екзамен
ОК 17	Анатомія та фізіологія людини і тварин	6	Екзамен
ОК 18	Загальна екологія	4	Екзамен
ОК 19	Історія та загальнотеоретичні основи біології	3	Екзамен
ОК 20	Методичні основи організації та проведення наукових досліджень	3	Залік

ОК 21	Основи ґрунтознавства	4	Екзамен
ОК 22	Безпека життєдіяльності та основи здорового способу життя	3	Залік
ОК 23	Фізіологія рослин	4	Екзамен
ОК 24	Методологія та організація наукових досліджень в біології	4	Залік
ОК 25	Основи генетики	4	Екзамен
ОК 26	Сучасна українська біологічна термінологія	3	Екзамен
ОК 27	Основи цитології та гістології	3	Екзамен
ОК 28	Молекулярна біологія	3	Екзамен
ОК 29	Екологія рослин та тварин	3	Екзамен
ОК 30	Охорона природи	4	Екзамен
ОК 31	Загальна нутриціологія	3	Залік
ОК 32	Мікробіологія	3	Екзамен
ОК 33	Біогеографія	4	Екзамен
ОК 34	Еволюційна біологія	3	Екзамен
ОК 35	Курсова робота з біології та методики навчання	7	Залік
1.3.	**Обов'язкова практична підготовка та атестація**	**30**	
ОК 36	Практика (польова практика з ботаніки та зоології; польова практика з екології)	6	Залік
ОК 37	Практика (педагогічна практика, табірна практика)	21	Залік/Екзамен
ОК 38	Атестація здобувачів вищої освіти	3	Екзамен

2.	**ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП***	**60**	

	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП	**240**	

*Здобувач вищої освіти має право вільно обирати дисципліни в обсязі 60 кредитів запропоновані кафедрами інституту: https://kmf.uz.ua/uk/studentam/disciplini-vilnogo-viboru/

2. Структурно-логічна послідовність компонент ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за очною формою навчання (денна, вечірня):

з/п	Код о/к	Назва компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти	Кредити
1	2	3	4	5
І семестр – 30 кредитів				
1	ОК 1	Історія та культура України	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 5	Сучасні інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я	Обов'язковий компонент професійної підготовки	27
3	ОК 6	Психологія		
4	ОК 11	Фізика з основами біофізики		
5	ОК 12	Неорганічна хімія		
6	ОК 15	Ботаніка (анатомія та морфологія рослин)		
7	ОК 16	Зоологія (безхребетні тварини)		
8	ОК 19	Історія та загальнотеоретичні основи біології		
ІІ семестр – 30 кредитів				
1	ОК 2	Історія та культура угорського народу	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	19
3	ОК 13	Фізична та колоїдна хімія		
4	ОК 17	Анатомія та фізіологія людини і тварин		
5	ОК 18	Загальна екологія		

6	ОК 20	Методичні основи організації та проведення наукових досліджень		
7	ВВ 1	Дисципліна вільного вибору №1	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
8	ВВ 2	Дисципліна вільного вибору №2		
ІІІ семестр – 30 кредитів				
1	ОК 3	Філософія	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	19
3	ОК 14	Органічна та біохімія		
4	ОК 15	Ботаніка (систематика рослин)		
5	ОК 16	Зоологія (хребетні тварини)		
6	ОК 21	Основи ґрунтознавства		
7	ВВ 3	Дисципліна вільного вибору №3	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
8	ВВ 4	Дисципліна вільного вибору №4		
IV семестр – 30 кредитів				
1	ОК 8	Методика навчання ботаніки, зоології та екології	Обов'язковий компонент професійної підготовки	12
2	ОК 15	Ботаніка (систематика рослин)		
3	ОК 16	Зоологія (хребетні тварини)		
4	ВВ 5	Дисципліна вільного вибору №5	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
5	ВВ 6	Дисципліна вільного вибору №6		
6	ОК 35	Курсова робота з біології та методики навчання	Обов'язковий компонент професійної підготовки	4

7	ОК 36	Практика (польова практика з ботаніки та зоології)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	6
8	ОК 37	Практика (педагогічна практика)		
V семестр – 30 кредитів				
1	ОК 9	Методика навчання анатомії, вікової фізіології та основ здоров'я	Обов'язковий компонент професійної підготовки	19
2	ОК 22	Безпека життєдіяльності та основи здорового способу життя		
3	ОК 23	Фізіологія рослин		
4	ОК 24	Методологія та організація наукових досліджень в біології		
5	ОК 25	Основи генетики		
6	ВВ 7	Дисципліна вільного вибору №7	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
7	ВВ 8	Дисципліна вільного вибору №8		
8	ОК 37	Практика (педагогічна практика)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3
VI семестр – 30 кредитів				
1	ОК 10	Методика навчання загальної біології	Обов'язковий компонент професійної підготовки	10
2	ОК 26	Сучасна українська біологічна термінологія		
3	ОК 27	Основи цитології та гістології		
4	ВВ 9	Дисципліна вільного вибору №9	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
5	ВВ 10	Дисципліна вільного вибору №10		
6	ОК 35	Курсова робота з біології та методики навчання	Обов'язковий компонент професійної підготовки	3

7	ОК 36	Практика (польова практика з екології)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	9
8	ОК 37	Практика (педагогічна практика, табірна практика)		
VII семестр – 30 кредитів				
1	ОК 28	Молекулярна біологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	13
2	ОК 29	Екологія рослин та тварин		
3	ОК 30	Охорона природи		
4	ОК 31	Загальна нутриціологія		
5	ВВ 11	Дисципліна вільного вибору №11	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
6	ВВ 12	Дисципліна вільного вибору №12		
7	ОК 37	Практика (педагогічна практика)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	9
VIII семестр – 30 кредитів				
1	ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 32	Мікробіологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	12
3	ОК 33	Біогеографія		
4	ОК 34	Еволюційна біологія		
5	ВВ 13	Дисципліна вільного вибору №13	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	12
6	ВВ 14	Дисципліна вільного вибору №14		
7	ВВ 15	Дисципліна вільного вибору №15		
8	ОК 38	Атестація здобувачів вищої освіти Переддипломна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3

3. Структура компонент ОП

Освітні компоненти	Години	Кредити	Частка компонент, %
1. Обов'язкові компоненти ОП	**5400**	**180**	**75**
1.1. Обов'язкова загальна підготовка	360	12	5
1.2. Обов'язкова професійна підготовка	4140	138	57
1.3. Обов'язкова практична підготовка та атестація	900	30	13
2. Вибіркові компоненти ОП	**1800**	**60**	**25**
Разом за ОП	**7200**	**240**	**100**

4. Структурно-логічна схема компонент ОП

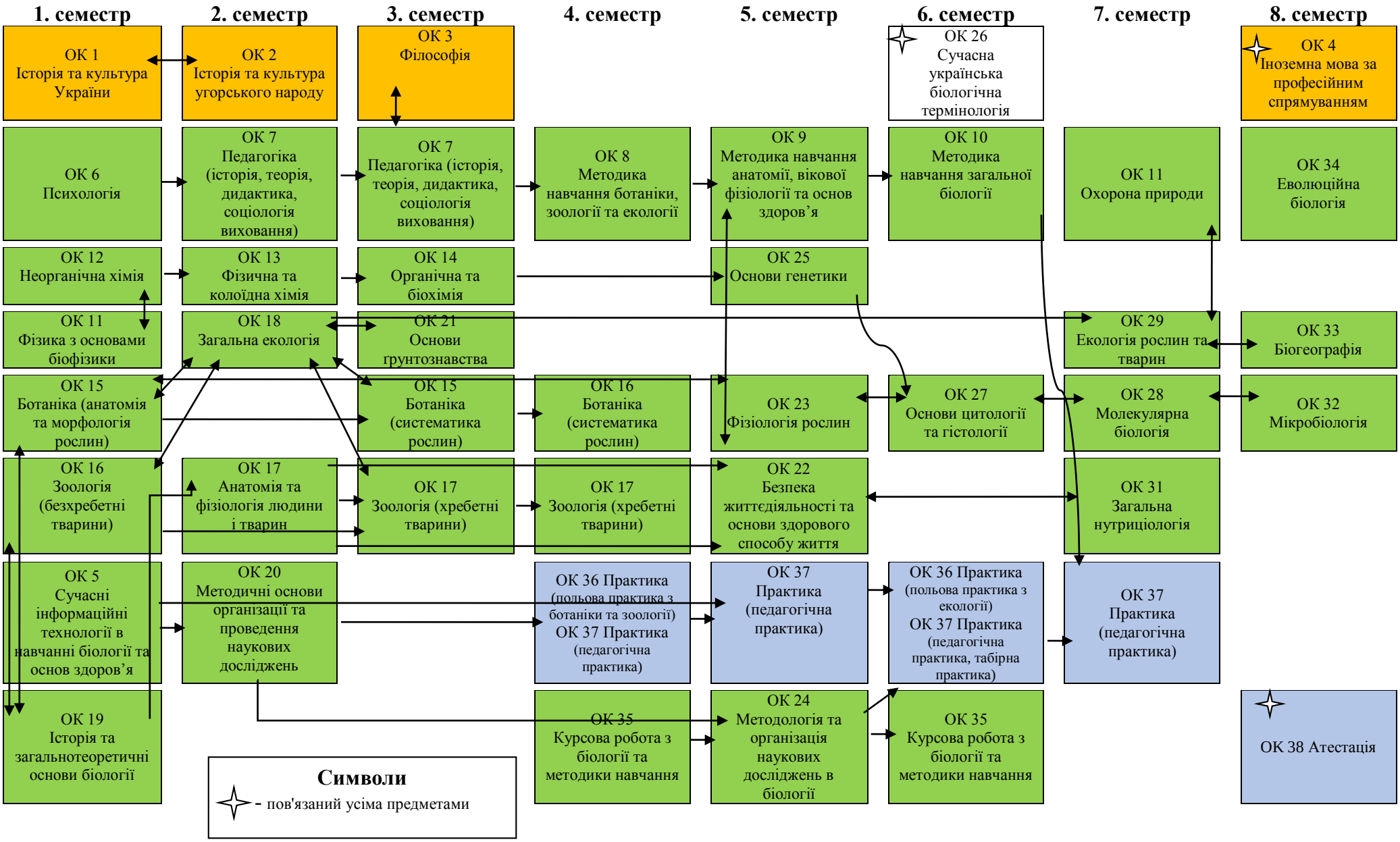

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту з профілюючих дисциплін та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до атестаційного іспиту	Атестаційний іспит має оцінити рівень досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі середньої освіти (природничих дисциплін, фізики, хімії, біології), що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недоброчесності. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена та розміщена у репозитарії та бібліотеці закладу вищої освіти.

СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці ІІ, що оприлюднений на сайті інституту.

Система забезпечення якості освітньої діяльності в ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ ЗВО, якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) та якості освітньої програми реалізується відповідно до діючої інституційної структури та системи моніторингу якості освіти і передбачає здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;

2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково- педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;

9) інших процедур і заходів.

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ діє Навчально-методична рада, Відділ моніторингу внутрішнього забезпечення якості освіти, Студентське самоврядування.

Механізм створення та періодичного перегляду освітньої програми закладено у Методичні рекомендації до складання та оновлення освітніх програм в ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ.

Проектна група спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) здійснює моніторинг освітню програму, який передбачає аналіз та оцінювання змісту та актуальності програми, зміну потреб суспільства та ринку праці; навчального навантаження, навчальних досягнень та

успішності здобувачів вищої освіти; очікувань, потреб та задоволеності здобувачів вищої освіти щодо програми; відповідності навчального середовища меті освітньої програми. Група забезпечення (науково-педагогічні працівники) організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти протягом усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність освітньої програми чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та спільноти здобувачів й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації.

Окрім того, постійний аналіз і оцінювання освітньої програми здійснюється іншими учасниками моніторингу освітнього процесу, зокрема, студентами після вивчення навчальних дисциплін; зовнішніми стейкхолдерами – випускниками, які працюють за спеціальністю, роботодавцями тощо.

ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ впроваджує концепцію студентоцентрованого навчання. З метою підвищення якості освітнього процесу в інституті, а також з метою покращення якості послуг, що надається інститутом, у кожному семестрі проводиться обов'язкове анкетування. Результати анкетування використовуються для вдосконалення освітньої програми. Зауваження та пропозиції зацікавлених стейкхолдерів у освітню програму розміщено на офіційному сайті ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ.

Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів, науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи, а також рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів вищої освіти. Він закладений у Положенні про систему рейтингового оцінювання та атестацію науково-педагогічних кадрів.

В ЗУІ ім. Ференца Ракоці ІІ підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників здійснюється за такими видами: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо. Забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес за освітньою програмою, відбувається на регулярній основі. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення їхньої кваліфікації у системі неформальної та інформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань в установах та організаціях у межах України та закордоном, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікаційними програмами.

Популяризація принципів академічної доброчесності, їх впровадження в освітньо-наукову діяльність інституту здійснюється на основі Положення про академічну доброчесність в ЗУІ.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИК, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Результати навчання бакалавра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв’язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Програма дисципліни має визначати також загальний час на засвоєння, форму підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Закон України «Про вищу освіту» від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни від 25.09.2020). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: http://zakon5.rada. gov.ua/laws/show/2145-19;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. - К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. - 746 с.;
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5.
5. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18.08.2020 № 1574. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text;
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/rekomendatsii-1648.pdf;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». http://zakon4.rada. gov.ua/laws/show/1341 -2011-п;
9. Національна рамка кваліфікації. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12;
10. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п;
11. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації.» Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_program.pdf;
12. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу:

http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf];
13. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf]
14. EQF-LLL – European Qualifications Frameworkfor Lifelong Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
15. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67];
16. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.12.2020 № 2736-20 «Про затвердження професійного стандарту за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text
17. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 № 776 «Про затверджений Концепції розвитку педагогічної освіти». Режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti
18. Стандарт вищої освіти України. Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень. Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Галузь знань: 09 «Біологія». Спеціальність: 091 «Біологія». Київ: Міністерство освіти і науки України, 2019 р. Затверджено Наказом МОН України від 21.11.2019 р. № 1457. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-B.pdf

ДОДАТКИ

1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями за освітньою програмою

Таблиця 1.

Результати навчання	Компетентності																								
	Інтегральна компетентність																								
	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові, предметні) компетентності														
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6
ПРН1		+								+			+			+									
ПРН2			+									+		+											
ПРН3	+												+			+									
ПРН4											+		+	+	+										
ПРН5					+					+			+	+	+	+		+							
ПРН6								+	+	+			+				+	+							
ПРН7	+	+						+			+														
ПРН8			+		+	+					+														
ПРН9				+																					
ПРН10				+																					
ПРН11						+				+							+	+							
ПРН12	+																		+						
ПРН13		+			+		+										+								

Продовження Таблиці 1.

Результати навчання	Компетентності																							
	Інтегральна компетентність																							
	Загальні компетентності										Спеціальні (фахові, предметні) компетентності													
	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ФК1	ФК2	ФК3	ФК4	ФК5	ФК6	ФК7	ФК8	ФК9	ПК1	ПК2	ПК3	ПК4	ПК5	ПК6
ПРН14																				+				+	
ПРН15																					+	+		+	
ПРН16																				+			+	+	
ПРН17																				+	+			+	
ПРН18																						+		+	+
ПРН19																				+	+			+	+
ПРН20																							+		+

2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблиця 2.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК1	+		+			+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		+	+							+	+	+	+		+	+	+		+		
ЗК2								+	+	+	+				+	+	+	+	+	+						+		+	+	+	+	+	+	+				
ЗК3	+			+																						+										+		
ЗК4					+			+																											+				
ЗК5			+			+																													+		+		
ЗК6						+	+																			+											+		
ЗК7	+		+																																			
ЗК8	+	+	+		+																											+				+		
ЗК9						+	+		+								+					+								+						+		
ЗК10	+	+																																				
ФК1					+			+	+	+	+	+	+		+	+	+	+						+	+			+	+	+		+	+			+		
ФК2									+																	+												
ФК3					+	+	+	+																+											+		+		
ФК4							+	+	+	+					+	+	+	+	+	+															+		+		
ФК5							+	+		+																											+		
ФК6						+	+	+												+				+											+		+		
ФК7									+								+			+		+								+						+		
ФК8						+	+																	+													+		
ФК9							+													+																	+		
ПК1								+		+	+			+	+	+			+					+	+	+		+	+	+		+	+	+	+				
ПК2								+		+		+	+		+	+	+	+			+		+				+	+	+	+		+	+	+	+	+			
ПК3								+		+	+			+					+				+	+	+		+	+				+	+	+	+	+			
ПК4								+		+				+	+	+	+	+		+	+		+	+			+		+	+		+	+			+			
ПК5									+								+					+									+								
ПК6								+	+						+	+	+	+				+		+						+	+					+	+		

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

Таблиця 3.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39
ПРН1						+	+	+	+	+																											+		
ПРН2	+		+					+																											+		+		
ПРН3							+	+	+	+																									+		+		
ПРН4					+		+			+																									+		+		
ПРН5						+	+	+	+	+																									+		+		
ПРН6					+	+	+		+	+												+									+				+		+		
ПРН7				+				+	+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРН8	+	+	+	+							+	+	+	+						+				+											+				
ПРН9					+															+																+			
ПРН10					+															+			+											+				
ПРН11						+	+																+													+		
ПРН12						+		+	+	+																								+		+		
ПРН13	+	+							+	+										+			+						+							+		
ПРН14				+				+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН15								+		+				+	+	+	+	+			+		+		+		+	+	+	+		+	+	+		+		
ПРН16						+			+					+			+					+			+						+					+		
ПРН17										+									+					+	+											+		
ПРН18								+		+				+	+	+				+	+			+			+		+	+		+				+	+	
ПРН19										+									+			+								+		+	+	+		+		
ПРН20																				+				+											+	+	+		